

korte mededelingen

Olieslachtoffers op de Nederlandse kust: Back to the early eighties?

In het begin van de jaren tachtig vonden keer op keer massastrandings plaats van alkachtigen (Alk *Alca torda* en Zeekoet *Uria aalge*) en Drieteenmeeuwen *Rissa tridactyla*. Vrijwel elke winter weer kwamen duizenden exemplaren, de meeste daarvan met olie besmeurd, in ons kustgebied om het leven. In de winters 1980-1981 en 1982-1983, bijvoorbeeld, spoelden op de Nederlandse kust naar schatting 12.500 en 15-20.000 dode Zeekoeten aan. Het aantal voor onze kust gestorven exemplaren is daarvan een veelvoud; niet alle vogels spoelen immers aan. Na 1986 leek het tij echter te keren en bleef het aantal olieslachtoffers wat kleiner. Vorige winter, 1988-1989, was dat al weer anders. Talloze Zeekoeten kwamen op de kust terecht, vooral in Noord-Holland. Nu, februari 1990, beleven wij wederom een massastranding, vooral van zwaar met olie besmeurde Alken en Zeekoeten, en grote aantallen zijn aangetroffen op het strand van Texel, Noord- en Zuid-Holland en in Zeeland. Van de oostelijke Waddeneilanden zijn nog geen betrouwbare cijfers voorhanden. De dichtheden zijn hoog, de mate van oliebesmeuring vaak enorm. In een voorlopige analyse van de gegevens zijn de aangetroffen dichtheden tot en met februari 1990 op de Noordhollandse kust in een staafdiagram geplaatst (zie onder). Wij zien dat de huidige dichtheden en, die in het begin van de jaren tachtig van een zelfde grootte zijn. De tendens (vergelijk winter 1986/1987-1989/1990) is

niet bepaald bemoedigend. Misschien was het een aardig item om in te brengen voor de ministersconferentie over de Noordzee. Was het MARPOL-verdrag (Annex 1 Olie) niet al per oktober 1983 van kracht geworden?

■ Nederlands Stookolieslachtoffer-Onderzoek (NSO), C.J. Camphuysen, Perim 127, 1503 GB Zaandam, 075-313 660.

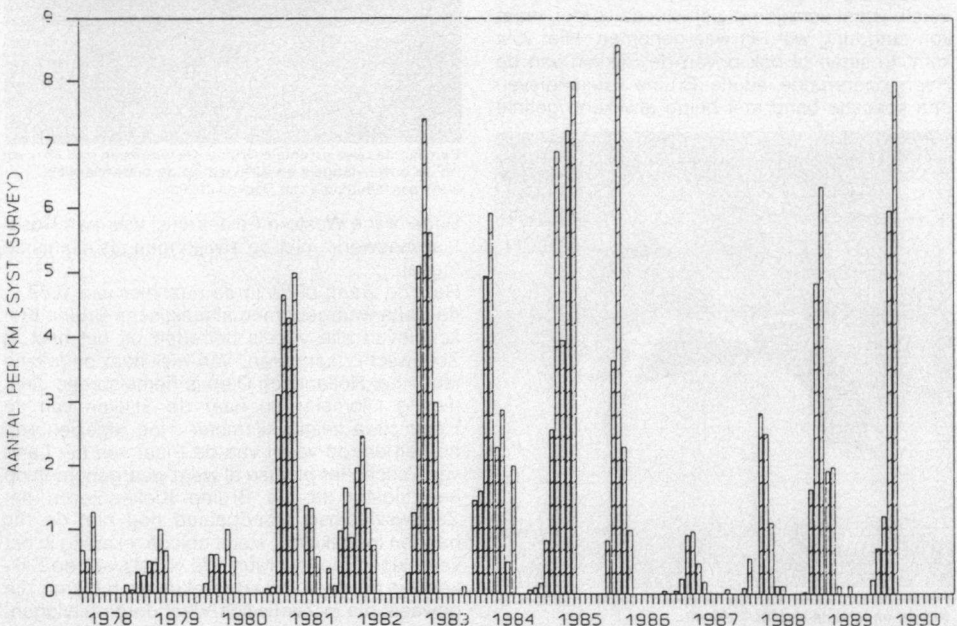
Een s.o.s. voor de zeevogels

Bij grote aantallen tegelijk spoelen de laatste tijd door olie getroffen zeevogels op het Noordzeestrand aan. Legale en illegale olielozingen zijn hiervan de oorzaak. Vooral als het stormt zoeken vogels rustige plekken op zee om uit te rusten en juist dit wordt hun noodlottig.

Waar olie op het water ligt is de zee minder onstuimig en de dieren die willen uitrusten gaan een martelgang tegemoet. De olie kleeft hun veren op een onnatuurlijke manier aan elkaar en verstoort daardoor de isolerende werking van het verenkleed. Het ijskoude zeewater dringt dan door tot op de blote huid en kan een eens sterk, gezond dier doodziek maken.

Hebben de vogels geluk dan spoelen ze nog levend aan op het strand en worden door behulpzame mensen naar het Vogelziekenhuis aan de Kweektuinstraat in Haarlem-Noord gebracht.

Een groep van veertig vrijwilligers, onderverdeeld in teams die elkaar aflossen, zijn daar dag in dag uit bezig om te redden wat nog te redden is. Iedere dag, dus ook in de weekends kunnen hulpbehoevende dieren worden gebracht. Van 9.30 tot 12.00 uur en tussen 14.00 en 16.00 uur 's

Aantal gestrandde dode Alken en Zeekoeten op de Noordhollandse kust per kilometer strand. Hoge pieken werden uitsluitend 's winters gevonden en in de periode april-mei 1985. 's Zomers werd vaak niet geteld.

Archief Nederlands Stookolieslachtoffer-Onderzoek.

middags is het Vogelhospitaal geopend en in deze drukke tijd zelfs langer.

Voor een gedeelte van de zeevogels komt de hulp te laat, maar inmiddels zitten al tientallen vogels in de bassins, die een redelijke kans maken om over enige tijd gezond te vertrekken.

De vogels die gewassen worden, krijgen de eerste week een medicijnkuur. Een dier dat net binnenkomt, is de eerste twee dagen nauwelijks tot eten in staat, omdat het olie in de maag heeft. Waar olie zit kan geen vis zitten. Vanaf de derde dag zijn ze echter dank zij de kuur de olie van binnen kwijt en dan halen ze hun schade in. Iedere vogel eet ongeveer een pond vis per dag. Verder worden ze afgeholpen van inwendige parasieten.

Als de dieren na een week wat zijn bijgekomen, worden ze met een speciaal wasmiddel, waar maar een half procent van nodig is, gewassen tot geen vlekje olie meer over is. Goed met warm water nadouchen is van levensbelang. De gasmeter in het Vogelhospitaal lijkt in deze tijd wel op hol geslagen te zijn.

Het drogen van de dieren gebeurt in speciale droogkooien met behulp van warme lucht. De temperatuur wordt geregeld met behulp van thermostaten en kan nooit te hoog oplopen. Aan het laatste gedeelte van het genezingsproces werken de dieren zelf actief mee. Dit gebeurt in vijf bassins, waarin het water voortdurend wordt rondgepompt en gezuiverd. Verder blijven de dieren flink eten om weer op gewicht te komen. Onder gunstige weersomstandigheden kunnen de vogels in maart weer worden uitgezet.

Niet iedereen die met het lot van de olieslachtoffers is begaan, zal in staat zijn om actief in het Vogelhospitaal mee te werken, maar het is wel voor iedereen mogelijk om donateur te worden, want de hoogte van de jaarlijkse bijdrage kan men zelf bepalen.

Omdat in het Vogelhospitaal het werk uitsluitend door vrijwilligers pro deo wordt verricht, zijn in dit vogelopvangcentrum de verzorgingskosten per vogel per dag ongeveer f 1,-. Wie mee wil helpen om het leven van deze dieren te redden, kan een gift overmaken op gironummer 199 399 ten gunste van Stichting Vogelrampenfonds, Overveen.

Uw hulp is nu meer dan welkom, uw hulp is nu nodig...

■ Thera te Boekhorst, medewerkster Stichting Vogelrampenfonds, per adres Prins Mauritslaan 117, 2051 KC Overveen 023-255 646.

Observatiehut 'De Grauwe Gans' herbouwd

De vogelobservatiehut 'De Grauwe Gans' aan de Knardijk nabij Lelystad is herbouwd. Vanaf nu kunnen vogelliefhebbers weer gebruik maken van deze observatiehut in de Oostvaardersplassen.

Direct nadat de bijna twintig jaar oude hut in de nacht van 18 op 19 april 1989 in vlammen opging, besloot de directie Flevoland van Rijkswaterstaat tot herbouw van de drukbezochte observatiehut. Voor de herbouw werd gebruik ge-

maakt van een bestaand ontwerp voor een vogelobservatiehut die in de Lepelaarplassen in het zuidelijk deel van Flevoland wordt gebouwd. In september 1989 werd begonnen met het uitbaggeren van een geul om de aanvoer van bouwmaterialen naar de bouwlocatie mogelijk te maken. 'De Grauwe Gans' is net als de bij het aan de Knardijk gelegen beheersgebouw Oostvaardersplassen staande observatiehut 'De Kluut' dagelijks van zonsopgang tot zonsondergang vrij toegankelijk voor natuurliefhebbers. De nieuwe observatiehut is vanaf het parkeerterrein op de Knardijk ter hoogte van de Buizerdweg, bereikbaar over een 600 meter lang pad.

In de hut kunnen de vogelaars in het voorjaar vooral genieten van de vele honderden tot enkele duizenden op de Hoekplas en Krentepas foeragerende en rustende eenden en ganzen. Ook het aantal Aalscholvers zal de komende tijd snel toenemen, zodat de in de vogelobservatiehut zittende vogelliefhebbers kunnen genieten van deze af- en aanvliegende vogels.

■ Voor meer informatie: Directie Flevoland, afdeling voorlichting, Smedinghuis; Lelystad, 03200-97 296.

Observatiehut Lepelaarplassen

Op het eindpunt van één van de zuidelijke watergangen van de Lepelaarplassen werd deze zomer een plek ingeruimd voor een observatiehut, die voor publiek vanaf het Trekvogelpad vrij toegankelijk is. De hut werd geleverd door de Christelijke MTS uit Drachten; leerlingen maakten deze vogelwaarnemingspost als examenwerkstuk. Er bestaan plannen om in de toekomst ook nabij de noordelijke watergang via een dergelijke 'uitbesteding' een observatiehut neer te zetten. Het 350 ha grote water- en moerasgebied is van internationale betekenis. Er komen 150 vogelsoorten voor, waarvan er zeker 27 soorten op de lijst van bedreigde vogelsoorten staan. Onder andere de Lepelaar, Roerdomp, Blauwe Kieken-dief, Porseleinhoen en Grote Karekiet werden hier broedend aangetroffen. Voor verschillende soorten ganzen en eenden is het een rui- en rustplaats.

Typische vogels van stedelijk gebied zijn beschermd

In de Europese Gemeenschap (EG) is sinds 1981 een vogelrichtlijn* van kracht. Deze wetgeving is bindend voor de lidstaten van de EG. Zij dienen de bepalingen in de eigen nationale wetgeving te verwerken. Bij het niet voldoen aan de richtlijn kan een lidstaat door de Europese Commissie voor het Europese Hof van Justitie worden gedaagd.

Voor natuurbeschermers is de vogelrichtlijn tot nu toe vooral een instrument geweest om natuurgebieden beter beschermd te krijgen. In 1988 heeft het project Ecologische en Economische Betekenis van Vogels van de Stichting Mondiaal Alternatief (MA) het dagelijks bestuur van de EG, de Europese Commissie, verzocht om toelichting met betrekking tot de uitleg van de vogelrichtlijn in relatie tot de vogels in stedelijke gebieden.

Met name door renovaties, stadsvernieuwing,

schilderwerk, onderhoud, het dichtbouwen van open gaten en stadsuitbreiding gaan geschikte broedplaatsen en leefgebieden van vogels onnodig verloren.

Blijkens de interpretatie van de Europese Commissie d.d. 22 februari 1990 is de rijksoverheid verplicht er op toe te zien dat onderhoud en ruimtelijke ordening in stedelijk gebied zodanig worden geregeld dat de vogelstand niet wordt geschaad.** In de broedtijd zijn tal van handelingen die verstorend kunnen werken, verboden. Door het toenemende belang van stedelijke zones als compensatie voor het verloren gaan van de kwantiteit en kwaliteit van de leefgebieden elders, wordt het beschermen van vogels in en nabij de steden steeds belangrijker. Dit betekent dat het gebruik van alternatieve bouwmaterialen in de toegepaste sfeer, ecologisch verantwoorde stadsontwikkeling en natuurvriendelijk plantsoenonderhoud meer kansen moeten krijgen. Natuurbeschermers hebben door de uitleg van de Europese Commissie meer houvast bij hun pogingen om voor de vogels in stedelijke gebieden de formele bescherming om te zetten in toegepaste vogelbescherming. Bij juridische procedures is de kans om in het gelijk te worden gesteld vergroot. Aldus is de rijksoverheid verplicht zich in wetgevende zin te bemoeien met de ecologische verantwoorde inrichting van steden. Hetgeen haaks staat op het beleid waarin gemeenten steeds meer autonomie krijgen inzake de inrichting van steden.

■ Pierre Maréchal, postbus 1187, 5602 BD Eindhoven, 040-421 098.

* (79/409/EEG)

** Zie arrest Europese Hof van Justitie tegen Koninkrijk België (247/85) d.d. 08-07-1987.

Uitzetten van Fazanten in 1990

Minister ir. G. Braks heeft voor de uitgifte van vergunningen voor het uitzetten van Fazanten reeds in 1986 een terughoudend beleid vastgesteld, hetgeen gedurende een overgangstermijn van zes jaren zal worden uitgevoerd (1986-1991). Gedurende deze termijn is het de bedoeling om te komen tot een situatie waarin na het seizoen 1991-1992 slechts Fazanten uit de natuur worden 'geooogst' zonder gekweekte Fazanten uit te zetten. De jachthouders kunnen door beheermaatregelen, onder meer gericht op verbetering van het leefgebied, gedurende deze periode velden geschikter maken voor Fazanten, teneinde op de toekomstige situatie in te spelen. Tegen het einde van de periode zullen de effecten van het beleid worden nagegaan.

In terreinen waar toezicht door een jachtopziener is, geldt als norm voor het uitzetten van Fazanten per hectare geschikt leefgebied, dat anderhalve Fazant uitgezet mag worden. Voor gebieden zonder een dergelijk toezicht is de norm één Fazant per hectare geschikt leefgebied van toepassing. Een voor de Fazant geschikt leefgebied bevat onder andere loofhout en/of naaldhout met een struiklaag van 10% of meer, of bestaat uit kleinschalige landbouwgebieden waarin voldoende dekking in de vorm van houtwallen, heggen en dergelijke aanwezig is.

Geen vergunningen zullen worden verleend voor natuurterreinen, in beheer bij particuliere natuurbeschermingsorganisaties, de grote eenheden natuurgebied, de beschermde en staatsnatuurmonumenten in het kader van de Natuurbeschermingswet, terreinen die in een goedgekeurd bestemmingsplan zijn aangewezen als natuurgebied, terreinen die als zodanig worden beheerd door publiekrechtelijke lichamen en de duinen. Tevens zal geen vergunning worden verleend voor het uitzetten in gebieden die niet geschikt zijn als leefgebied voor Fazanten, zoals open grootschalige landbouwgebieden met minder dan 10% dekking door houtwallen, heggen, ruige overhoekjes en dergelijke.

Ten slotte zal ook geen vergunning worden verleend indien voor onaanvaardbare landbouwschade in het eigen of in het aangrenzend jachtveld wordt gevreesd.

Flip de Nooyer wint Engelse fotoprijs

De Drentse vogelfotograaf Flip de Nooyer won een tweede prijs in de categorie 'wild places' in de fotowedstrijd 'Wildlife Photographer of the Year', die jaarlijks wordt uitgeschreven door het Engelse natuurtijdschrift 'BBC Wildlife Magazine' en het Natural History Museum London. Dit maal werden inzendingen uit 37 verschillende landen ontvangen met in totaal ruim 8000 opnamen. De Nooyer won zijn prijs met een foto van het IJslandse meer Myvatn. De eerste prijs in de categorie algemeen werd gewonnen door de Fin Jouni Ruuskanen met een foto van een Roodkeulduiker.

Tot 24 april was het werk van Flip de Nooyer te bekijken in het Fries Museum te Leeuwarden, Schoenmakersperk 2, 058-129 085.

Brochure over Lyme-ziekte

De Lyme-ziekte kan iemand die veel buiten verblijft, oplopen door een beet van een besmette (bacteriedragende) teek. Het is van belang dat diegenen op de hoogte zijn van deze ziekte en weten dat er een goede behandeling voor bestaat.

Daarom heeft de Bedrijfsgezondheidsdienst RBB in samenwerking met Staatsbosbeheer en het Bosschap een brochure over de Lyme-ziekte gemaakt. Hierin wordt ingegaan op de manier waarop de ziekte wordt overgebracht, het ziektebeeld, het verwijderen van teken, de preventie en wanneer men medische hulp moet zoeken. Ook staan er afbeeldingen in van de teek en van de huiduitslag die kenmerkend is voor deze ziekte.

De brochure over Lyme-ziekte is verkrijgbaar à f 2,50 per stuk (inclusief verzendkosten) bij de Bedrijfsgezondheidsdienst RBB, afdeling Documentatie en Bibliotheek, 's-Gravenhage, 070-3 729 350.

Verslag zeetrek eerste helft 1987

De Club van Zeetrekwaarnemers heeft het verslag (nummer 33) van de trek over zee gedurende de eerste helft 1987 uitgegeven. Samenstellers zijn Leo Stegeman en Wim van Splunder. Uit de door vele waarnemers ingevulde uurtotaalkaarten is de basis van dit verslag ontstaan. Voor een buitenstaander zijn vele gebruikte afkortin-

gen in het verslag het lezen wel iets minder eenvoudig maar niet minder interessant. De waargenomen vogelsoorten worden per soort behandeld en in een aantal grafieken is het uurgemiddelde per zevendaagse periode per deelgebied uitgezet. Onder alle figuren is per deelgebied het presentiepercentage per maand vermeld. Hierbij is het aantal uren waarin de soort werd waargenomen, uitgedrukt als percentage van het totaal aantal waarnemingen in die maand.

Nadere inlichtingen bij het secretariaat van de Club van Zeetrekwaarnemers, Maarten Platteeuw, Paletstraat 26, 1825 KS Alkmaar.

Nest van Witte Kwikstaart *Motacilla alba alba* in cypres

Op 23 mei 1989 werd te Grijskerk (Gr.) een nest gevonden van de Witte Kwikstaart (*Motacilla alba alba*) in een sierconifeer (cultuurvorm van de Lawsoncypres: *Chamaecyparis lawsoniana* cv. *glauca*).

Het 1,5 m hoge boompje bevond zich aan de westzijde van het woongedeelte van een boerderij. Vanuit het kamerraam was de broedende kwikstaart zichtbaar. Het nest rustte op drie dichtbegroeide takjes van de cypres op ongeveer 40 cm hoogte van af de grond.

Het nest bevatte zes normaal getekende eieren: een grijswitte grondkleur met een grote hoeveelheid lichtgrijze en bruine vlekken en stippen.

Tot uitbroeden is het niet gekomen, want een week na de vondst was het nest vernield en het broedsel weg. De hoogte en de bereikbaarheid van het nest voor andere dieren zijn hier waarschijnlijk de oorzaak van.

Bij hoge uitzondering worden nesten van de Witte Kwikstaart in bomen of struiken aangetroffen (Glutz van Blotzheim & Bauer 1985). Vaak bouwen Witte Kwikstaarten hun nest in natuurlijke en kunstmatige nissen, holen en op de grond, waarbij de vogels uitzicht op de omgeving hebben. In het algemeen wordt het nest zodanig gebouwd dat de gehele onderkant van het nest steun heeft.

Witte Kwikstaarten worden jaarlijks op het erf van de boerderij aangetroffen, variërend van één tot twee paartjes. Regelmatig nestelen de vogels in ruime holten en nissen onder de golfplaten van de schuur. Ook zijn nesten gevonden tussen de wortels van bomen die in de wal van de gracht rondom de boerderij staan.

Summary: Nest of White Wagtail *Motacilla alba alba* in cypress.

In May 1989 a nest of a White Wagtail was found in a small tree of a Lawsoncypress (*Chamaecyparis lawsoniana* cv. *glauca*) with a height of 1.5 m near the wall of a farm. The nest at a height of 40 cm was visible through the window. One week later the nest was destroyed by a predator.

■ W.T. Oostenbrink, Mgr. Van de Weteringstraat 37, 3581 EB Utrecht.

LITTERATUUR:

Glutz van Blotzheim, U.N. & K.M. Bauer (1985): Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 10 II, 1. Teil: *Passeriformes*, Akademischer Verlagsgesellschaft, Wiesbaden.

Gierzwaluwen in Rhenen

In aansluiting op Korte Mededelingen in Het Vogeljaar van oktober 1989 is het vermeldenswaard dat er ook in het stadsdeel Rhenen in de jaren 1988 en 1989 gierzwaluwdekpannen zijn geplaatst.

Een beroep op de gemeentelijke instantie, die de leiding heeft bij de renovatie van het woningbezit, heeft tot gevolg gehad dat op twee verschillende lokaties in totaal ruim honderd van dergelijke pannen zijn geplaatst. Voorts zal bij elke toekomstige dakvernieuwing met onze wensen rekening worden gehouden. Een pluim op de hoed van de gemeente Rhenen is dus wel op zijn plaats!

■ J. Steenman, Vogelwerkgroep KNNV Wageningen en Omstreken, Willibrordweg 1, 3911 CC Rhenen.

Informatie over de Gierzwaluwen

Van 25 april tot en met 15 mei 1990 wordt in de Openbare Bibliotheek, Markt 54 te Roosendaal een gierzwaluwtenoonstelling gehouden. Er zal informatie worden gegeven over de leefwijze en de bedreigingen, maar ook over wat men zelf kan doen om ze te beschermen en te behouden. Openingstijden van de bibliotheek: maandag tot en met vrijdag van 14.00 - 17.30 uur, maandag, woensdag- en vrijdagavond van 18.30 - 20.30 uur en zaterdag van 9.30 - 12.30 uur.

Ná 15 mei 1990 kan men het tentoongestelde materiaal lenen tegen een kleine vergoeding.

Nadere informatie bij Marjos Mourmans, 01650 - 35810.

Gierzwaluw in de hand en dan?

In augustus 1988 vond ik op de stoep naast mijn huis een Gierzwaluw. Bij onderzoek bleek het beestje niets te mankeren. Hij bleef heel rustig, zowel in de hand als toen hij op een boomstam werd gezet. Telefonische informatie van Vogelbescherming en van een vogelasiel leverde geen bruikbare oplossing op hoe het dier weer aan het vliegen te krijgen. Pas na lezing van de beschrijving van Burton & Hayman in 'Het Vogelboek' kwam ik op het idee de vogel boven uit het slaapkamerraam te gooien. En jawel, toen vloog hij, na een onvrijwillige rust van enkele uren, snel naar zijn soortgenoten.

■ G.J. Doelemans, Vriezenveenseweg 10, 7608 JK Almelo.

Zondagsrust voor vogels

Ons huis ligt aan een weg die aan het begin van de ochtend intensief autoverkeer heeft omdat de weg naar een school leidt. Tussen de weg en ons huis ligt een tuin van een meter of vijf lang.

Wat na jaren observeren opvalt is dat op zondagmorgen de tuin volzit met alle soorten mezen, Roodborsten, Winterkoninkjes en Merels, die er door de week nooit zijn. 't Gekke is echter, dat als er feestdagen zijn die op een doordeweekse dag vallen, er nooit een vogel is te zien, hoewel er dan ook nauwelijks verkeer is. Zouden de vogels weten dat het elke zevende dag rustig is? Heeft iemand anders hier ook ervaring mee? Reacties worden zeer op prijs gesteld.

■ Vogelasiel De Weert, Herfterlaan 6, 8024 PJ Zwolle, 038 - 532 982.

Asian Wetlands News

Pasgeleden verscheen jaargang 2, nummer 1 (juli 1989) van Asian Wetland News. In dit tijdschrift (20 bladzijden) treffen wij informatie aan over Indonesië, Thailand, Korea, India, China, Japan, Laos, Bangladesj, Maleisië, Sri Lanka, Sumatra, Assam, Pakistan en de Filipijnen. Asian Wetlands News is een halfjaarlijkse publikatie welke uitgegeven wordt door het Asian Wetland Bureau (AWB) en het verschaft interessante informatie over de wetlands in het Verre Oosten. Het Asian Wetland Bureau heeft ook een folder uitgegeven waarin een groot aantal publikaties over talloze gebieden te koop wordt aangeboden. Het betreft hier grotendeels ornithologische artikelen. Bovendien geeft het bureau vijf prentbriefkaarten uit met tekeningen van David Beadle. Afgebeeld zijn Asian Golden Plover (*Pluvialis fulva*), Oriental Pratincole (*Glareola maldivarum*), Great Knot (*Calidris tenuirostris*), Broad-billed Sandpiper (*Limicola falcinellus*) en Rufous-necked Stint (*Calidris ruficollis*) voor US \$ 1.00 per set.

Head Office: Duncan Parish (internationale coördinator), Asian Wetland Bureau, Institute of Advanced Studies (IPT), University of Malaya, Lembah Pantai 59100, Kuala Lumpur, Malaysia, telefoon (03) 75 721 176 of 75 666 24.

In Indonesië is Marcel Silvius de coördinator, P.O. Box 254 BOO, Bogor, 16001, Indonesië.

Poyang Lake, China: een wetland van internationale betekenis

In een kleurige folder geeft het Asian Wetland Bureau informatie over het Poyang Meer in China. Een uitsers belangrijk gebied voor trekvogels. Het Poyang Lake Migratory Bird Reserve herbergt meer dan 95% van de wereldpopulatie van de Siberische Kraanvogel. Het gebied is 22.400 ha groot en er kunnen soms 500.000 watervogels worden geteld. Men kan het gebied bezoeken en groepen hebben aanzienlijke reductie. Men kan ook andere reservaten bezoeken.

In China geeft het Wereld Natuur Fonds met de opbrengst van de actie 'Panda' onder meer steun aan het Arjin Bergreservaat, gelegen aan de noordrand van de Tibetaanse Hoogvlakte en in het oosten aan het autonome gebied Xinjiang. Het is het grootste reservaat in China en het hoogst gelegen. Het heeft een oppervlakte van 45.000 km² en is dus net iets groter dan Nederland. In de Arjin Bergen heeft de mens nog nauwelijks enige invloed gehad. Het is een zeer geïsoleerd gebied op 140 kilometer afstand van het eerste dorp en op 340 kilometer van de dichtstbijzijnde stad. De natuurlijke gemeenschap is nog in tact en er is daarom nog een grote gevarieerdheid aan diersoorten te vinden. Zie ook 'Panda' 25 (2) : 3-5 waarin professor Peter L. Achuff over dit gebied schrijft.

Voor bezoekers van China is het van belang te weten dat is verschenen 'A Synopsis of the Avifauna of China' door Cheng Tso-hsin (1987), 1239 bladzijden, 828 verspreidingskaarten. Uitgever is Paul Parey, Hamburg/Berlijn. Prijs DM 258,-. Het bevat gegevens over het voorkomen van alle vogelsoorten die in China (Taiwan inbegrepen)

zijn waargenomen in totaal 1186 soorten en 953 ondersoorten. Het boek bevat echter geen afbeeldingen van de vogels, maar wel 828 verspreidingskaarten.

Nieuwe ornithologische vereniging in Roemenië

Op 23 februari 1990 werd de Roemeense Ornithologische Vereniging (Societatea Ornitologica Romana) opgericht. Men wil door middel van deze organisatie het ornithologisch onderzoek in dat land stimuleren, samenwerking bevorderen tussen Roemeense ornithologen en anderen in vogels geïnteresseerden, de jeugd interesseren voor vogels, contact onderhouden met andere ornithologische organisaties in het buitenland en andere internationale organisaties, een ornithologisch tijdschrift en een mededelingsblad uitgeven en de bescherming van de vogels en acties voor die bescherming bevorderen en uitvoeren. De nieuwe organisatie vraagt om financiële hulp, boeken, tijdschriften en apparatuur om hun plannen te kunnen realiseren.

Buitenlandse onderzoekers die van plan zijn Roemenië te betrekken in hun onderzoek wordt verzocht contact op te nemen met de vereniging. Het bestuur van de SOR bestaat uit Dan Munteanu (voorzitter), Jozsef Szabó (vice voorzitter), Peter Weber (secretaris), en de leden Mircea Gogu-Bogdan, Dan Stanescu, Ladislaus Kalaber en Mihai Marinov.

Correspondentie-adres: Peter Weber, Muzeul Municipal Medias, str. Viitorului 46, 3125 Medias, Roemenië, telefoon 928-11299.

Oeverzwaluwen in De Blauwe Kamer

In het broedvogelinventarisatierapport 1985, dat op verzoek van Het Utrechts Landschap aan deze instantie werd uitgebracht, werd ook een voorstel opgenomen tot aanleg van een steile wand voor Oeverzwaluwen. Het Utrechts Landschap reageerde door in april 1987 in de uiterwaard De Blauwe Kamer, aan de voet van de Grebbeberg, een wand van klei op te werpen van 28 meter breed en 3 meter hoog.

Nadat in de wand enkele proefgaten waren geboord, werd deze direct door de Oeverzwaluwen in gebruik genomen met het gevolg dat er medio mei 1987 in totaal 38 gaten aanwezig waren, waarvan 28 gaten bewoond. Ook in het jaar 1988 was de wand een succes met 36 gaten - 25 gaten bewoond, maar in 1989 bleek geen enkel oeverzwaluwenpaar er belangstelling voor te hebben, vermoedelijk omdat de wand door uitdroging te hard was geworden.

Elk jaar wordt de oeverzwaluwenwand verticaal afgestoken, in dit geval ook omdat de wand 's winters onder water loopt en de steile verloren gaat. De resultaten, als bovengenoemd, zijn opgenomen in het landelijk oeverzwaluwenonderzoek van de heer H.N. Leijns (Rijksinstituut voor Natuurbeheer).

■ J. Steenman, Vogelwerkgroep KNNV Wageningen en Omstreken, Willibrordweg 1, 3911 CC Rhenen.